

EU-top in het teken van hulp aan Griekenland

'Ijzeren Kanselier' Merkel wil niet over financiële hulp praten

Achtergrond - 25 maart 2010

Hoe moet Europa Griekenland helpen? Deze vraag beheerst vandaag en morgen de top van Europese regeringsleiders in Brussel. In de voorbije weken bleek de Griekse kwestie een splijtzwam: Duitsland en Frankrijk zijn het radicaal oneens over de manier waarop Griekenland geholpen moet worden.

Kanselier Merkel wil tijdens deze top pertinent niet over financiële hulp aan Griekenland praten. Dat zegt ze al de hele week. De kanselier is bang dat dergelijke gesprekken leiden tot onrust op de financiële markten.

De overige regeringsleiders vinden een snelle beslissing over financiële hulp noodzakelijk. De crisis in Griekenland kan de hele eurozone destabiliseren omdat het land op dit moment alleen tegen hoge rentes geld kan lenen. Bovendien vinden zij dat een deel van de verantwoordelijkheid ook bij de Europese Unie (EU) ligt. Europa heeft, terwijl iedereen wist dat de Griekse cijfers niet klopten, gewacht met ingrijpen tot de situatie uit de hand liep.

Bilaterale kredieten

De manier waarop Griekenland moet worden geholpen, zorgt voor onenigheid binnen de Unie. De Europese Commissie en Frankrijk willen, met een beroep op Europese solidariteit, bilaterale kredieten organiseren. Individuele lidstaten moeten onder strenge voorwaarden kredieten aan Griekenland verlenen. Dit is de enige vorm van financiële hulp die de EU toestaat. Om te voorkomen dat landen schulden maken ten koste van andere landen, verbiedt de EU eurolanden elkaars schulden over te nemen.

Duitsland is het met de Franse plannen hartgrondig oneens. Voor financiële hulp moet Griekenland maar bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF) aankloppen.

Lidstaten kunnen dan zelf, als ze willen, nog met kredieten bijspringen. Kanselier Merkel is bang dat hulp aan Griekenland andere lidstaten aanmoedigt om ook minder zorgvuldig te begroten. Merkel wil dat overtredingen van de begrotingsnormen in het Stabiliteitspact in de toekomst strenger worden bestraft. Daarnaast denkt Merkel alvast vooruit. Hulp aan Griekenland moet uiteindelijk door de Duitse belastingbetaler worden betaald.

Kritiek Fischer

De strenge houding van Merkel roept verschillende reacties op. Volgens een commentaar in *Die Zeit* heeft Merkel tactisch gehandeld. Ze sluit bilaterale hulp aan Griekenland niet uit maar maakt ook duidelijk dat de oplossing van de Europese Commissie ongunstig voor de eurolanden is. Zo weten de Grieken dat ze op hulp kunnen rekenen maar wordt ook de Duitse belastingbetaler gerust gesteld: financiële hulp op Europees niveau komt niet zonder toestemming van de "ijzeren kanselier", aldus het weekblad.

De tactische Merkel roept ook kritiek op. In een artikel in *NRCnext* verwijt Joschka Fischer, oud-minister van Buitenlandse zaken, haar dat zij te veel opkomt voor het Duitse belang. Volgens Fischer moet Duitsland zijn eigen kracht aanwenden in het belang van Europa. Merkel lijkt hier, vanwege de binnenlandse politieke risico's, niet voor te kiezen. Volgens Fischer heeft Europa in deze crisis geen politici nodig die zich op nationale belangen richten, maar een staatsman van het kaliber Kohl. Die zette zich in voor de Europese zaak en de samenwerking tussen Frankrijk en Duitsland.

Tijdens deze EU-top moet blijken wat Merkel het belangrijkste vindt: Europa of de Duitse kiezer. Waarschijnlijk krijgt ze haar zin. Gedurende de afgelopen week liet de Franse president Sarkozy doorschemeren dat ook hij het IMF in de plannen wil betrekken. Een compromis over de hulp aan Griekenland lijkt hiermee binnen handbereik.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/458/eu-top-in-het-teken-van-hulp-aan-griekenland>